

แรงจูงใจที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ
วิทยาลัยพาณิชย์การธนบุรี

EFFECTIVE MOTIVATION OF THE DECISION TO ENROLL IN VOCATIONAL CERTIFICATE
IN THONBURI COMMERCIAL COLLEGE

ศรัณย์รัตน์ อิศรางกูร ณ อยุธยา¹

นาฏอนงค์ นามบุคคี²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาถึงแรงจูงใจที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพาณิชย์การธนบุรี การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 ของวิทยาลัยพาณิชย์การธนบุรี จำนวน 207 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ความแตกต่างโดยการหาค่าที่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และสถิติการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 3.01 – 3.50 มีความคาดหวังด้านอาชีพอิสระ ปัจจัยสนับสนุนของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คือ ในด้านระดับการศึกษาของผู้ปกครองคือ ต่ำกว่าปริญญาตรี รายได้ของผู้ปกครองต่ำกว่าหรือเท่ากับ 20,000 บาท อาชีพของผู้ปกครองรับจ้างทั่วไป/อิสระ บุคคลที่แนะนำในการศึกษาต่อ คือญาติ/ผู้ปกครอง ได้รับข้อมูลการศึกษาต่อจากสื่อของวิทยาลัย ส่วนใหญ่ จากสื่อสังคมออนไลน์ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อในระดับมาก ทุกด้าน ได้แก่ ด้านอื่นๆ ด้านสังคม ด้านการพัฒนาตนเอง และด้านอาชีพ ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นักเรียนที่ความคาดหวังในด้านอาชีพแตกต่างกัน มีการตัดสินใจเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพาณิชย์การธนบุรี แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แรงจูงใจด้านการพัฒนาตนเอง และด้านอื่น ๆ สามารถพยากรณ์การตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพาณิชย์การธนบุรี ทั้ง 2 ด้าน มีอิทธิพลในการพยากรณ์ได้ร้อยละ 48.3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: การตัดสินใจศึกษาต่อ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยสนับสนุน ระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ

¹สาขาวิชาการตลาด หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

²อาจารย์ ดร. คณะบริหารธุรกิจเพื่อสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ABSTRACT

The research aims to study effective motivation on decisions to enroll for a Vocational Certificate in Thonburi Commercial College. The research was conducted using a quantitative approach with a sample group of 207 first-year vocational certificate students in the second semester of the 2022 academic year. The data was collected using a questionnaire and analyzed using statistical methods, including percentages, frequencies, means, standard deviation, and Multiple Regression. The research found that the majority of respondents were female and had a grade point average in secondary school between 3.01 and 3.50. They had aspirations for self-employment. The supporting factors for the respondents were the education level of their parents, less than a Bachelor's degree level, an income lower than or equal to 20,000 baht, and their parents were occupied as general laborers or self-employed. The main source of information about further education was relatives or parents, and the majority of respondents received information from media and online social media. The respondents had high levels of motivation in all factors, including social, self-development, career and others. The results of the hypothesis testing found that there were differences in career aspirations among the students, which influenced their decision to study for the vocational certificate at Thonburi Commercial College, with a statistical significance of 0.05 level. Self-development and other motivations can predict the decision to enroll for a Vocational Certificate. Both factors had a 48.3% predictive influence at Thonburi Commercial College, with statistical significance of 0.05

Keywords: Vocational Certificate, Decision to Enroll, Personal Factors, Supporting Factors

บทนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 - 2564) ถือเป็นแผนแม่บทหลักในการพัฒนาประเทศที่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นกฎหมายบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2559 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2564 นั้น มีหลักการสำคัญคือ “ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาค้นหาให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์ มีวินัย ใฝ่รู้มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์มีทัศนคติที่ดี รับผิดชอบต่อสังคม มีคุณธรรม และจริยธรรม ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการในฐานะหน่วยงานหลักในภาคการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพคนของประเทศ ได้ตระหนักถึงความสำคัญ ดังกล่าว ดังนั้น ภายใต้วิสัยทัศน์ “มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้คู่คุณธรรม มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุขในสังคม” ของแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ในทางเดียวกันการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21 กำลังอยู่ในช่วงเวลาแห่งการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในสภาพแวดล้อมที่ประเทศต่าง ๆ มีความเชื่อมโยงกันมากขึ้นเรื่อย ๆ และระบบการศึกษาจำเป็นต้องปรับตัว โดยไม่ใช่แค่การปฏิรูปเพียงครั้งคราว แต่ต้องเป็นการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อตอบสนองความต้องการของเยาวชน สังคมและตลาดแรงงานทั้งในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งผู้กำหนดนโยบายและบุคลากรด้านการศึกษาของไทยที่ผู้เขียนมีโอกาสได้รู้จักล้วนตระหนักว่าการศึกษาคควรจะมุ่งเน้นการเตรียมความพร้อมให้เยาวชนมีทักษะที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิตและสอดคล้องกับสังคมในอนาคต แต่ในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา ประเทศไทยจะมีความก้าวหน้าในด้านการเข้าถึงการศึกษาในระดับอนุบาลจนถึงระดับมัธยมศึกษา รวมทั้งมีการปฏิรูปเชิงโครงสร้างเพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษา แต่ประเทศไทยยังคงประสบความท้าทาย

อีกหลายประการ เช่น นักเรียนจำนวนมากยังไม่มีทักษะพื้นฐานที่ควรจะมี ดังจะเห็นได้จากผลการประเมินต่าง ๆ ทั้งในระดับประเทศและในระดับระหว่างประเทศ หรืออัตราส่วนของเด็กที่ไม่ศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาอีกค่อนข้างสูง จึงทำให้เยาวชนจำนวนมากขาดทักษะที่จำเป็นต่อการทำงานจริง ดังนั้นการปรับปรุงระบบการศึกษาและการพัฒนาทักษะมีส่วนสำคัญที่จะทำให้ไทยบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี รวมทั้งจะช่วยเพิ่มศักยภาพ โอกาส และความเท่าเทียมทางเศรษฐกิจภายในประเทศ และด้วยแนวโน้มการเป็นสังคมผู้สูงอายุและสัดส่วนของประชากรในวัยทำงานที่ลดลง ทรัพยากรมนุษย์ที่มีทักษะคือปัจจัยสำคัญของความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยในอนาคต ฉะนั้นคุณภาพของระบบการศึกษาตลอดจนสมรรถนะและทักษะของผู้สำเร็จการศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญที่การศึกษาไทยควรได้รับการสนับสนุนและพัฒนา

อาชีวศึกษาจึงเป็นกระบวนการศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในสายวิชาชีพที่จำเป็นต่อตลาดแรงงาน เป็นหนึ่งในกลไกขับเคลื่อนตลาดแรงงานมากขึ้น เพราะนอกจากจะช่วยให้ผู้เรียนได้ศึกษาหาความรู้ตามสิ่งที่ตนเองถนัดและสนใจแล้ว ยังช่วยสร้างบุคลากรเฉพาะทางในสายอาชีพต่าง ๆ ที่ตลาดแรงงานขาดแคลนหรือกำลังต้องการกำลังคนเช่น อุตสาหกรรม เกษตรกรรม พาณิชยกรรม การท่องเที่ยว และการบริการ ผู้เรียนจะเติบโตขึ้นเป็นบุคลากรที่มีฝีมือ มีคุณภาพตามมาตรฐานอาชีพหรือมาตรฐานสากล จนสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ตรงตามแผนกที่เรียน อีกทั้งยังสามารถพัฒนาฝีมือและความรู้ต่อยอดไปในระดับสูง เพื่อความก้าวหน้าในสายอาชีพที่ต้องการ

ในการนี้วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ได้เปิดแผนการเรียนแผนกพาณิชยกรรม ออกเป็น 7 แผนกคือ แผนกวิชาการบัญชี แผนกวิชาการตลาด แผนกวิชาการเลขานุการ แผนกวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ แผนกวิชาธุรกิจค้าปลีก แผนกวิชาภาษาต่างประเทศ และแผนกการท่องเที่ยว เป็นหลักสูตรที่วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีฝีมือ มีความชำนาญเฉพาะด้าน สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคมทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ 2562 ที่ให้นักเรียนมีความรู้ทักษะและประสบการณ์ในงานอาชีพสอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ เลือกรูปแบบการดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับตน สร้างสรรค์ความเจริญต่อชุมชน ท้องถิ่นและประเทศชาติ (หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ, 2562) วิทยาลัยพณิชยการธนบุรีได้จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ถึง ระดับปริญญาตรี โดยจัดการเรียนการสอนตามขีดความสามารถ และความพร้อมของนักเรียนเป็นหลัก เพื่อปลูกฝังทัศนคติที่ดีที่มีต่ออาชีพธุรกิจให้แก่ผู้เรียน และสามารถดึงเอาศักยภาพของตนเองสู่โลกธุรกิจ จัดให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ทั้งทางตรง และทางอ้อมไปสู่การศึกษาต่อในระดับที่สูงต่อไป คณะครูและผู้บริหารได้เล็งเห็นถึงความสำคัญและตระหนักถึงประโยชน์ที่ผู้เรียนจะได้รับและนำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข

ซึ่งจากสถิติการเข้าเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 มีจำนวนลดลงทุกปี (งานทะเบียนวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี, 2565) ถึงแม้ทางรัฐบาลจะสนับสนุนการศึกษาด้านอาชีวศึกษา แต่จำนวนนักเรียนที่เข้าเรียนยังมีจำนวนน้อย ซึ่งส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการสถานศึกษา ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านอัตรากำลังครูและงบประมาณ ลดลงด้วยตามผู้เรียน ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแรงจูงใจที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดการการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา และฝ่ายแนะแนวการศึกษา ในการวางแผนการจัดการศึกษาให้เหมาะสม ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ให้มีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยสนับสนุน แรงจูงใจ ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ใน 3 ด้าน ได้แก่ เพศ ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ความคาดหวังในด้านอาชีพ

2. เพื่อศึกษาปัจจัยสนับสนุน ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพัฒนการธนบุรี ใน 5 ด้าน ได้แก่ ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง รายได้ของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง บุคคลที่แนะนำในการเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ การได้รับข้อมูลจากสื่อของวิทยาลัย

3. เพื่อศึกษาแรงจูงใจที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพัฒนการธนบุรี ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านอาชีพ ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านสังคม ด้านอื่น ๆ

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนที่เพศแตกต่างกัน มีการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพัฒนการธนบุรี แตกต่างกัน

2. นักเรียนที่ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นแตกต่างกัน มีการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพัฒนการธนบุรี แตกต่างกัน

3. นักเรียนที่ความคาดหวังในด้านอาชีพแตกต่างกัน มีการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพัฒนการธนบุรี แตกต่างกัน

4. ระดับการศึกษาของผู้ปกครองแตกต่างกัน มีการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพัฒนการธนบุรี แตกต่างกัน

5. รายได้ของผู้ปกครองแตกต่างกัน มีการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพัฒนการธนบุรี แตกต่างกัน

6. อาชีพของผู้ปกครองแตกต่างกัน มีการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพวิทยาลัยพัฒนการธนบุรี แตกต่างกัน

7. บุคคลที่แนะนำในการเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพแตกต่างกัน มีการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพัฒนการธนบุรีแตกต่างกัน

8. การได้รับข้อมูลจากสื่อของวิทยาลัยแตกต่างกัน มีการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพัฒนการธนบุรี แตกต่างกัน

9. แรงจูงใจด้านอาชีพ ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านสังคม ด้านอื่น ๆ มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพวิทยาลัยพัฒนการธนบุรี

ทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับแรงจูงใจ ผู้วิจัยอ้างอิงถึงแนวคิด ทฤษฎีการเรียนรู้ของโรเจอร์ (Rogers,1969) ที่กล่าวว่ามนุษย์จะสามารถพัฒนาตนเองได้ดีเมื่ออยู่ในสภาพการณ์ที่ผ่อนคลายและเป็นอิสระดังนั้นการจัดบรรยากาศการเรียนที่ผ่อนคลายและเอื้อต่อการเรียนรู้ (Supportive atmosphere) และเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-centered teaching) โดยผู้สอนใช้วิธีการสอนแบบชี้แนะ (Non- directive) และทำหน้าที่อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน (Facilitator) และการเรียนรู้จะเน้นกระบวนการ (Process learning) เป็นสำคัญ จากทฤษฎีแรงจูงใจการศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษา แบบออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านอาชีพ ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านสังคม และด้านอื่น ๆ ซึ่งเป็นการพัฒนาตนเอง เพื่อที่จะพัฒนาและเพิ่มศักยภาพให้กับตนเอง อีกทั้งยังสามารถเป็นที่ยอมรับในสังคมและสร้างอาชีพได้

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการตัดสินใจ ผู้วิจัยอ้างอิงถึงแนวคิดกระบวนการตัดสินใจ Kotler, 2003. ที่กล่าวว่า กระบวนการตัดสินใจจะประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ การรับรู้ปัญหา การแสวงหาข้อมูล การประเมินทางเลือก การตัดสินใจซื้อ และพฤติกรรมหลังการซื้อ เมื่อเกิดกระบวนการตัดสินใจ แล้วผู้บริโภคจะตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้น

เขาอาจจะหาทางแก้ไขปัญหานั้นหรือไม่ก็ได้ หากปัญหาไม่มีความสำคัญมากนัก ก็จะแก้ไขหรือไม่ก็ได้ แต่ถ้าหากปัญหาที่เกิดขึ้นยังไม่หมดไม่กลับเพิ่มขึ้นแล้ว ปัญหานั้นก็จะกลายเป็นความเครียดที่เป็นแรงผลักดันให้เกิดความพยายามแก้ไข ปัญหา ซึ่งจะเริ่มหาทางแก้ไขปัญหาด้วยการเสาะหาข้อมูลก่อน

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการเลือกอาชีพ ผู้วิจัยอ้างอิงถึงแนวคิด ทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอลแลนด์ จอห์น แอล ฮอลแลนด์ (John L. Holland) เป็นผู้สร้าง “แบบสำรวจความพอใจในอาชีพ” (The Vocational Preference Inventory) ได้สร้าง “ทฤษฎีการเลือกอาชีพ” ขึ้นโดยมีความคิดพื้นฐาน 4 ประการ (Holland, 1973: Online) ดังนี้ บุคลิกภาพของบุคคล สิ่งแวดล้อม บุคคลจะค้นหาสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้เขาได้ฝึกทักษะและใช้ความสามารถของเขา ทั้งยังเปิดโอกาสให้เขาได้แสดงทัศนคติ ค่านิยม และบทบาทของเขา และพฤติกรรมของบุคคลถูกกำหนดโดยบุคลิกภาพและสิ่งแวดล้อม จากทฤษฎีข้างต้น การเลือกอาชีพ คือการที่บุคคลหนึ่งมีความรู้ ความชอบ ความสนใจในงานนั้น ๆ โดยสะท้อนถึงบุคลิกภาพ และความสามารถด้านอาชีพของบุคคลนั้น

แนวคิดจากบทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งหมด 15 งานวิจัย ผู้วิจัยได้นำมาอ้างอิงเพื่อใช้เป็นแนวทางในการทำวิจัย การสร้างสมมติฐาน การสร้างแบบสอบถาม และการอภิปรายผล อ้างอิงจากงานวิจัยดังต่อไปนี้ แนวทางการศึกษาตัวแปรด้านแรงจูงใจในการเข้าศึกษา อ้างอิงจาก ไชราก ธาเกอร์ (Chirag Thaker, 2019) จินตนา ไทธานี (2557) วิศาล ฤชฌงค์, อเนก พันธุ์รัตน์ และบุญส่ง เกิดหล้า (2560) อเล็กซ่า ดาร์บี้ (Alexa Darby, 2016) แนวทางการศึกษาตัวแปรด้านการตัดสินใจศึกษาต่อ อ้างอิงจาก อาทิตยา อักษรศรี (2563) อลงกรณ์ อัมมวงศ์จิตต์, ศรีรัฐ ภัทธีรณชิต, และ นพดล อินทร์จันทร์ (2565) สุพรรณษา ร่มลำดวน และจิราพร ชมสวน (2564) จุฬารัตน์ สุขน้อย (2563) วิชาญ หงส์ปิ่น (2561) ณัฐพัชร มณีวรรณ, ภาณุวัฒน์ ศิริณุกงศ์ (2560) ไกรสิงห์ สุดสงวน (2560) วิชชุกร บัวคำขาว (2558) เตือนใจ อารีโรจนกุล (2560) ศุภรณันท์ กาญจนกุล (2560) ชลิตา จังวิจิตรกุล (2560) และ ธนพร กุมภีรักษ์ (2558) แนวทางการศึกษาตัวแปรด้านอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ อ้างอิงจาก เอ็ดดี้ (Eaddy, 1969 : 2958 - 2959) พรชัย พงศ์พิพัฒน์ภักดี และ ธงชัย ศรีวรรณะ (2560)

วิทยาลัยพาณิชยการธนบุรี (Thonburi Commercial College) เป็นวิทยาลัยด้านพาณิชยการที่เก่าแก่และมีชื่อเสียงแห่งหนึ่งของประเทศไทย ได้รับเลือกเป็นสถานศึกษาดีเด่นในปี พ.ศ.2541 และ สถานศึกษามาตรฐานอาชีวศึกษาดีเด่นในปี พ.ศ. 2542 สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร โดยเปิดสอน 3 หลักสูตร คือ ปวช., ปวส. และปริญญาตรี (ต่อเนื่อง)

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 427 คน ของวิทยาลัยพาณิชยการธนบุรี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 207 คน ของวิทยาลัยพาณิชยการธนบุรี ซึ่งได้มาจากการประมาณค่าตัวอย่าง โดยตารางทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane, 2516) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ความคลาดเคลื่อน 5% โดยใช้วิธีการสุ่มอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 3 ข้อ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยสนับสนุนของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน 25 ข้อ

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับการตัดสินใจในการเข้าศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน 5 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ค่าร้อยละ สำหรับแบบสอบถาม ด้านปัจจัยส่วนบุคคล และด้านปัจจัยสนับสนุน ค่าเฉลี่ย สำหรับแบบสอบถามส่วนที่ 3 แรงจูงใจในการเลือกเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในส่วนของคำถามย่อยทั้ง 4 ด้าน และแบบสอบถามส่วนที่ 4 การตัดสินใจเลือกเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับแบบสอบถามส่วนที่ 3 แรงจูงใจในการเลือกเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในส่วนของคำถามย่อยทั้ง 4 ด้าน และแบบสอบถามส่วนที่ 4 การตัดสินใจเลือกเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงอนุมาน เพื่อทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

สถิติ t-test ใช้ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent-Samples t-test) ใช้เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 1 ด้านเพศ และ 4 ด้านระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

สถิติ F-test แบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ใช้ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่ม เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 - 8 ข้อมูลทั่วไป ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง รายได้รวมของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง และความคาดหวังในด้านอาชีพ

การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ใช้หาความสัมพันธ์ของตัวแปร 2 ตัวที่เป็นอิสระต่อกัน เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 9 แรงจูงใจในการเลือกเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการประกอบอาชีพ ด้านปัจจัยทางสังคม และด้านปัจจัยทางสังคม

ผลการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง 122 คน คิดเป็นร้อยละ 58.9 มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 3.01 – 3.50 จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00 มีความคาดหวังด้านอาชีพ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคาดหวังในอาชีพ อิสระ (Freelance) จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 44.90

2. ปัจจัยสนับสนุน ผู้ตอบแบบสอบถามมีปัจจัยสนับสนุนของระดับการศึกษาของผู้ปกครองส่วนใหญ่ คือต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 64.30 มีรายได้ของผู้ปกครองคือ รายได้ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 20,000 บาท จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 59.40 อาชีพของผู้ปกครองคือ รับจ้างทั่วไป/อิสระ จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 47.30 บุคคลที่แนะนำในการศึกษาต่อส่วนใหญ่ คือ ญาติ/ผู้ปกครอง จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 62.30 ได้รับข้อมูลการศึกษาต่อจากสื่อของวิทยาลัย ส่วนใหญ่ จากสื่อสังคมออนไลน์ จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 50.70

3. แรงจูงใจในการเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ผลการวิเคราะห์แรงจูงใจในการเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นในระดับมาก ทุกด้าน ได้แก่ ด้านอื่นๆ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.19 รองลงมาคือด้านสังคม ด้านการพัฒนาตนเอง และด้านอาชีพ มีค่าเฉลี่ย 4.08 4.05 และ 3.87 ตามลำดับ

ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 1 นักเรียนที่เพศแตกต่างกัน มีการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรีไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 2 นักเรียนที่ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นแตกต่างกัน มีการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 3 นักเรียนที่ความคาดหวังในด้านอาชีพแตกต่างกัน มีการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ พบว่า นักเรียนที่ความคาดหวังในด้านอาชีพแตกต่างกัน มีการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นั่นคือ นักเรียนที่มีความคาดหวังในอาชีพ ข้าราชการ มีการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี สูงกว่านักเรียนที่ความคาดหวังในอาชีพอิสระ โดยมีผลต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.51

สมมติฐานข้อที่ 4 ระดับการศึกษาของผู้ปกครองแตกต่างกัน มีการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 5 รายได้ของผู้ปกครองแตกต่างกันมีการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรีไม่แตกต่างกัน ที่นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 6 อาชีพของผู้ปกครองแตกต่างกันมีการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพวิทยาลัยพณิชยการธนบุรีไม่แตกต่างกัน ที่นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 7 บุคคลที่แนะนำในการเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพแตกต่างกัน มีการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรีไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 8 การได้รับข้อมูลจากสื่อของวิทยาลัยแตกต่างกัน มีการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 9 แรงจูงใจต่อการเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพประกอบด้วย ด้านอาชีพ ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านสังคม และ ด้านอื่นๆ มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี โดยพบว่า แรงจูงใจในการรับชม ด้านการพัฒนาตนเอง และด้านอื่นๆ สามารถพยากรณ์ตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรีได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยสามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 48.3

สรุปผลและอภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยเรื่องแรงจูงใจที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี มีประเด็นสำคัญที่สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 นักเรียนที่เพศแตกต่างกัน มีการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพวิทยาลัยพณิชยการธนบุรีไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากในปัจจุบัน เพศไม่ได้เป็นตัวกำหนดถึงความสนใจด้านการเรียน นักเรียนทุกเพศต่างมีความสนใจตามปัจเจกของแต่ละบุคคล จึงส่งผลให้เพศไม่มีผลต่อการตัดสินใจเรียนต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จินตนา ไทธานี (2557) ได้ศึกษาเรื่อง แรงจูงใจในการเข้าศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ของนักศึกษาศูนย์ฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีแรงจูงใจในการเข้าเรียนฝึกอาชีพโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สมมติฐานข้อที่ 2 นักเรียนที่ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นแตกต่างกัน มีการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้เนื่องจากนักเรียนจะเลือกตัดสินใจศึกษา โดยเลือกตามความสนใจ

ของตน โดยไม่คำนึงถึงระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น อาจคำนึงถึงปัจจัยด้านอื่นๆ ประกอบ เช่น ฐานะทางบ้าน หรือความคาดหวังในอาชีพที่ต่างกัน ทำให้ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ไม่มีผลต่อการตัดสินใจเรียน ในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จินตนา ไทธานี (2557) ได้ศึกษาเรื่อง แรงจูงใจในการเข้าศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยาสัน ของนักศึกษาศูนย์ฝึกอาชีพ กรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการ เรียนสาขาพณิชยกรรม ในด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สมมติฐานข้อที่ 3 นักเรียนที่ความคาดหวังในด้านอาชีพแตกต่างกัน มีการตัดสินใจเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยนักเรียนที่มีความคาดหวังในอาชีพข้าราชการสูงกว่านักเรียนที่มีความคาดหวังในอาชีพอิสระ โดยมีผลต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.51 เนื่องจากนักเรียนส่วนใหญ่เล็งเห็นถึงความมั่นคงของอาชีพ ข้าราชการ รวมถึงสวัสดิการที่สามารถเลี้ยงดูบิดามารดาได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นพรัตน์ เตชะพันธ์รัตนกุล, ปารีชาติ บัวเจริญ และ ปวันรัตน์ บัวเจริญ (2562) ที่ได้ศึกษาเรื่อง แรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงใหม่พบว่า แรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อ ระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการประกอบอาชีพเป็นแรงจูงใจสูงสุด

สมมติฐานข้อที่ 4 ระดับการศึกษาของผู้ปกครองแตกต่างกัน มีการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากในปัจจุบันผู้เรียนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรียนโดยยึดตามสิ่งที่ตนเองสนใจ อีกทั้งค่าเล่าเรียนที่ไม่แพงมาก ผู้ปกครองสามารถเข้าถึงได้ ทำให้ระดับการศึกษาของผู้ปกครองไม่ส่งผลต่อการเลือกเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Bernard (1938), Simon, (1960), Greenberg(2011), Vroom (1964) ได้พูดถึงการตัดสินใจและการคาดหวังว่าบุคคลมีการตัดสินใจและคาดหวังจะเลือกเรียนวิชาที่ตัวเองถนัดและวางแผนอาชีพเอาไว้แล้วในอนาคต อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุพผา พุกจำปา (2563) ที่ได้ศึกษาเรื่อง แรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพณิชยกรรม ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) พบว่า นักเรียนที่ระดับการศึกษาของผู้ปกครองต่างกัน มีแรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการ เรียนสาขาพณิชยกรรมโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยการวิจัยครั้งนี้ยังสอดคล้องกับงานของ อุไรวรรณ, ศรีถนัด (2552) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนอานวยศิลป์ธนบุรี เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ได้กล่าวว่า ผู้ปกครองมีความคาดหวังที่จะให้บุตรหลานของตนเอง ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพสูงเทียบเท่ากับหรือมากกว่าตนเอง

สมมติฐานข้อที่ 5 รายได้ของผู้ปกครองแตกต่างกัน มีการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากค่าเล่าเรียนในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ไม่ใช่ค่าใช้จ่ายที่สูงมากนักสามารถเข้าถึงได้จากรายได้ของผู้ปกครองในหลายระดับ จึงไม่ได้เป็นปัจจัยหลักในการตัดสินใจเลือกเรียนในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สัมมนาการณ์ บุญเรือง (2561) ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 พบว่า นักศึกษาที่มีรายได้รวมของครอบครัวต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ทั้งภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุพผา พุกจำปา (2563) ที่ได้ศึกษาเรื่อง แรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพณิชยกรรม ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) พบว่า นักเรียนที่รายได้ของ

ผู้ปกครองเฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีแรงจูงใจในการเลือกเรียน แผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สมมติฐานข้อที่ 6 อาชีพของผู้ปกครองแตกต่างกัน มีการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพวิทยาลัยพาณิชย์การธนบุรี ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากผู้ปกครองในปัจจุบันไม่ได้คาดหวังในตัวบุตรหลาน ให้ประกอบอาชีพเหมือนกับตนเองเมื่อเทียบกับสมัยก่อน ผู้ปกครองส่วนใหญ่จึงเห็นความต้องการของบุตรหลานเป็นหลัก ให้อำนาจการตัดสินใจเรียนได้อย่างเต็มที่ อีกทั้งค่าใช้จ่ายในการเล่าเรียนไม่ได้สูงมากนัก ทำให้ผู้ปกครองสามารถส่งเสียบุตรหลานของตนได้ตามความสนใจของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับการงานวิจัยของ สหภัต อักษรถึง (2556) ศึกษา ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของ โรงเรียนมิวสิกทาวน์ ไทยแลนด์ พบว่า ผู้ปกครองของโรงเรียนมิวสิกทาวน์ ไทยแลนด์ ที่มีอาชีพต่างกัน โดยรวมพบว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน มีระดับความพึงพอใจในการจัดการศึกษาของโรงเรียนมิวสิกทาวน์ไทยแลนด์ ไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุปผา พุกจำปา (2563) ที่ได้ศึกษาเรื่อง แรงจูงใจในการเลือกเรียนแผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) พบว่า นักเรียนที่อาชีพของผู้ปกครองต่างกัน มีแรงจูงใจในการเลือกเรียน แผนการเรียนสาขาพาณิชยกรรม โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สมมติฐานข้อที่ 7 บุคคลที่แนะนำในการเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพแตกต่างกัน มีการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพาณิชย์การธนบุรี ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้เนื่องจากผู้เรียนในปัจจุบัน มีการตัดสินใจสนใจเลือกเรียนด้วยตนเอง โดยอิงตามความสนใจจากความถนัดของแต่ละบุคคล อ้างอิงจากแนวคิดในงานวิจัยของ สามารถ สินทร', สิทธิชัย บุขหมั่น, ประวิทย์ สิมมาทัน' และ ชนัญชิตา ของผม (2563) ที่ได้กล่าวว่า การศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีความเจริญก้าวหน้าและเปลี่ยนแปลงข้อมูลอย่างรวดเร็ว คนต้องมีความตื่นตัวตั้ง ศักยภาพที่ถนัดภายในออกมาเตรียมพร้อมฝึกฝนให้เกิดทักษะ สำหรับการออกไปดำรงชีวิต ตลอดจนการเตรียมความพร้อมทุกด้าน โดยเฉพาะการศึกษาต้องสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดทักษะการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 และ สอดคล้องกับการงานวิจัย ของ นพรัตน์ เตชะพันธ์รัตนกุล', ปารีชาติ บัวเจริญ' และ บวันรัตน์ บัวเจริญ' (2562) ที่ได้ศึกษา เรื่อง แรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ล้านนา เชียงใหม่ พบว่า แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องของรายช้อยู่ในระดับปานกลางถึงมากที่สุด โดยส่วนมากมีแรงจูงใจในระดับมาก ยกเว้นข้อผู้ปกครอง ญาติ สนับสนุนให้ศึกษาต่อ ผู้เรียนตัดสินใจในการศึกษาต่อเองอยู่ในระดับมากที่สุด อีกทั้งงานวิจัยนี้ยังไม่สอดคล้องกับงานวิจัย ของ ปวีณา คำพุกกะ และวรวิทย์ คำศรี (2555) ศึกษาเรื่อง การตัดสินใจเข้าศึกษาต่อมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ได้กล่าวว่า ตัวแปรที่สามารถจำแนกกลุ่มนักเรียนที่มีการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อและตัดสินใจไม่เข้าศึกษา ต่อมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีได้ดีที่สุดคือ อิทธิพลของบุคคลรอบข้าง รองลงมาได้แก่ อิทธิพลของสถาบันการศึกษา ลักษณะมุ่งอนาคต อิทธิพลของครอบครัวและ อิทธิพลของตนเอง ตามลำดับ

สมมติฐานข้อที่ 8 การได้รับข้อมูลจากสื่อของวิทยาลัยแตกต่างกัน มีการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพาณิชย์การธนบุรีไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากนักเรียนอาจได้รับสื่อไม่เพียงพอต่อการตัดสินใจเรียนเลือกเรียนต่อ ขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่นๆ ของนักเรียนแต่ละคน ซึ่งสอดคล้องกับการงานวิจัยของ อาทิตยา อักษรศร (2563) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของพนักงาน บริษัทเอกชนในเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์อย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 กับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ด้านสื่อโฆษณา สาเหตุของความไม่พร้อมในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของพนักงานบริษัทเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร หากต้องการให้การประชาสัมพันธ์วิทยาลัยมากยิ่งขึ้นจึงควรมีการจัดงานที่ดึงดูดและน่าสนใจให้นักเรียนที่มีแนวโน้มจะศึกษาต่อให้ ได้รู้จักวิทยาลัยมากยิ่งขึ้น

จากงานวิจัยของ อลงกรณ์ อัมมวงศ์จิตต์, ศรีรัฐ ภักดีธรมชิต, และ นพดล อินทร์จันทร์ (2565) พบว่า การประชาสัมพันธ์ ผ่านงานเปิดบ้าน (Open House) เป็นปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยมาก ซึ่งเห็นได้ชัดจากเมื่อมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษา ดำเนินการจัดกิจกรรมเปิดบ้านนั้น จะได้รับกระแสตอบรับที่เป็นอย่างดีจากนักเรียน เนื่องจากนักเรียนหลายคนนั้น ต้องการมาสำรวจสถานที่จริง พูดคุย ปรึกษากับรุ่นพี่หรือคณาจารย์ภายในงานถึงรูปแบบการเรียนต่างๆ มากกว่าการอ่าน หรือชมจากสื่อประชาสัมพันธ์เท่านั้น

สมมติฐานข้อที่ 9 แรงจูงใจด้านอาชีพ ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านสังคม ด้านอื่น ๆ มีผลต่อการเรียนระดับชั้น ประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี พบว่า

แรงจูงใจด้านอาชีพ ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านสังคม ด้านอื่น ๆ มีผลต่อการเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี พบว่า

ด้านการพัฒนาตนเอง มีผลต่อการเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากผู้เรียนตัดสินใจเรียนตามความสนใจของตนเองเพื่อหวังจะพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้านได้ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ของโรเจอร์ (Rogers,1969) ที่ระบุว่า ผู้เรียนจะพัฒนาตนเอง เพื่อที่จะพัฒนาและเพิ่มศักยภาพให้กับตนเอง อีกทั้งยังสามารถเป็นที่ยอมรับในสังคมและสร้างอาชีพได้ อีกทั้งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูรา (Bandura, 1988; Schunk,1990) ที่กล่าวว่า ประโยชน์หรือสิ่งที่ได้รับจากการเรียนเป็นเป้าหมายที่มีคุณค่าที่จะช่วยกระตุ้นผู้เรียนให้เกิดแรงจูงใจ เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง และประสบความสำเร็จในที่สุด

ด้านอื่น ๆ มีผลต่อการเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจาก การเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี มีสิ่งอำนวยความสะดวกและบรรยากาศให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ รวมถึงชื่อเสียงของสถาบัน มีผลทำให้ผู้เรียนตัดสินใจเรียน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ของโรเจอร์ (Rogers,1969) ที่ระบุว่า องค์ประกอบของสถาบันการศึกษา มีส่วนช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและต้องการเรียนรู้กับกิจกรรมการศึกษาผู้ใหญ่ในช่วงใดช่วงหนึ่ง

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาเรื่องแรงจูงใจที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ด้านการสร้างแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี งานทะเบียน และงานแนะแนวการศึกษา ควรนำข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม รวมถึงปัจจัยสนับสนุน ไปพิจารณาในการวางแผนการเปิดรับสมัครนักเรียนใหม่ ให้เหมาะสมตามความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ให้มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการพัฒนาสื่อเพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์วิทยาลัย ให้มีความน่าสนใจ และเข้าถึงได้ง่าย

ด้านการบริหารการศึกษา ผู้บริหารและครูผู้สอน ควรสร้างแรงจูงใจทั้งทางด้านพัฒนาตนเอง ให้ผู้เรียนได้ ใช้ทักษะความรู้ความสามารถผ่านการปฏิบัติ มากกว่าเรียนรู้เรียนในห้องเรียน เพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์และพัฒนาหลักสูตร ให้สามารถประยุกต์ใช้ในการทำงานได้มากขึ้น และผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรที่เกี่ยวข้องควรสร้างชื่อเสียงให้สถาบันได้รับการยอมรับ เช่น การเปิดโอกาสให้ผู้สนใจแต่ขาดแคลนทุนทรัพย์ให้มีโอกาสได้เรียนต่อ ถือเป็น การสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับทางสถานศึกษาได้อีกทางหนึ่ง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการศึกษาครั้งถัดไป ควรมีการศึกษาไปที่แรงจูงใจที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรสาขาที่วิทยาลัยเปิดสอน เพื่อให้ทราบถึงความต้องการของนักเรียน สามารถนำสาขาที่นักเรียนสนใจ ไปพัฒนา ต่อยอดหรือเปิดสาขาอื่นเพิ่มเติม ให้ตรงกับความต้องการของนักเรียนมากขึ้น

2. ในการศึกษาครั้งถัดไป ควรมีการวิจัยในรูปแบบผสมผสาน ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ (Mixed Method Research) โดยเป็นการใช้วิธีการสำรวจด้วยแบบสอบถาม และทำการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์กลุ่ม เพื่อให้ผลการวิจัยที่ได้มีความแม่นยำของข้อมูลมากยิ่งขึ้น

3. เนื่องจากปัจจุบันเทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นตลอดเวลา อาจส่งผลกระทบต่อทัศนคติของนักเรียนที่เปลี่ยนไป ผู้วิจัยจึงควรศึกษาถึงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง ให้ทันตามยุคสมัยอยู่ตลอดเวลา ให้สามารถรองรับความต้องการของนักเรียนได้ในอนาคต

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สามารถสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความอนุเคราะห์และเมตตาจาก อาจารย์ ดร.นาฏอนงค์ นามบุตตี ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ฉบับนี้ ที่ได้เสียสละเวลา อันมีค่าให้คำปรึกษา ชี้แนะแนวทางและแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ส่งผลให้สารนิพนธ์ฉบับนี้มีความครบถ้วนสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความเมตตา กรุณา และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี รามัญญ์ ที่ได้ให้เกียรติเป็นกรรมการในการสอบสารนิพนธ์ซึ่งได้ให้คำแนะนำและ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์เป็นอย่างสูง ส่งผลให้สารนิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ความเมตตา รวมถึงเจ้าหน้าที่คณะบริหารธุรกิจเพื่อสังคมที่ให้ความช่วยเหลือในการทำสารนิพนธ์ฉบับนี้ และอำนวยความสะดวก ด้วยด้วยดี เสมอมาตลอดระยะเวลาการศึกษาและทำวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือและสละเวลา อันมีค่าในการทำแบบสอบถามเพื่อการวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณเพื่อนๆ ทุกคน ที่คอยให้คำปรึกษาและช่วยเหลือทั้งในเรื่องของการเรียนตลอดจนการทำวิจัย และขอขอบพระคุณครอบครัวของผู้วิจัยที่ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจให้แก่ผู้วิจัยตลอดมาจนทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการศึกษางานวิจัยในครั้งนี้ จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่นิสิตนักศึกษา ผู้ที่สนใจและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่าน ซึ่งหากงานวิจัยฉบับนี้มีข้อบกพร่องประการใด ผู้วิจัยต้องกราบขออภัยมา ณ ที่นี้

เอกสารอ้างอิง

- ไกรสิงห์ สุดสงวน. (2560). การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อ ในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนมหาวิทยาลัยศิลปากร. สืบค้นจาก <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/85435>
- จอมพงษ์ มงคลนิช. (2555). การบริหารองค์การและบุคคลกรทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จินตนา ไทธานี. (2557). แรงจูงใจในการเข้าศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันของนักศึกษาศูนย์ฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร. ปรียญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จุฬารัตน์ สุขน้อย. (2563). การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนท่าศาลาประสิทธิ์ศึกษา. สืบค้นจาก <https://mmm.ru.ac.th/MMM/IS/v t15-1/6114993623.pdf>
- เตือนใจ อารีโรจนกุล. (2560). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนต่อสายอาชีพของนักเรียนระดับชั้น ปวช.1 วิทยาลัยเทคโนโลยีพายัพและบริหารธุรกิจ. วิจัยสถาบัน วิทยาลัยเทคโนโลยีพายัพและบริหารธุรกิจ.
- การตี อนันต์นาวิ. (2555). หลักการ แนวคิด และทฤษฎี ทางการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: มนต์รี.
- ลัดดาวัลย์ มากช่วย. (2564). แรงจูงใจที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรถวิทย์พัฒนิกการ. สืบค้นจาก <https://www.atc.ac.th/FileATC/.pdf>
- ละเอียด ศิลาน้อย. (2560). การใช้สูตรทางสถิติ (ที่ถูกต้อง) ในการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างเพื่อการวิจัยเชิงปริมาณ ในทางมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์. วารสารวิจัยและพัฒนา, 12(2).

- วิวัฒน์ เหล่ามะลอ. (2562). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของนักศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่นประจำปีการศึกษา 2562 โดยผ่านการคัดเลือกด้วยระบบ TCAS. สืบค้นจาก https://registrar.kku.ac.th/po_icy/download/research/research_62_7.pdf
- สัมมา รณินิย์. (2556). *หลักทฤษฎี และปฏิบัติการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2550). *พฤติกรรมผู้บริโภค*. กรุงเทพมหานคร: อีระฟิล์มและไซเท็ก.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2550). *พฤติกรรมผู้บริโภค*. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- _____. (2552). *การบริหารตลาดยุคใหม่ฉบับปรับปรุงใหม่ปี 2552*. กรุงเทพฯ: ธรรมสาร.
- สุวัฒน์ วิฒนวงศ์. (2547). *ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของผู้เรียนการศึกษาต่อเนื่องสายอาชีพ*. ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อรรถพล สังขวาสี พา อักษรเสื่อ และชัยยุทธ ศิริสุทธิ. (2564). *อนาคตภาพการอาชีวศึกษาไทยในทศวรรษหน้า* (พ.ศ. 2565-2574). *ธรรมทรรศน์*, 21(4), 221-233.
- อาทิตยา อักษรศรี. (2563). ปัจจัยที่มีผลต่อการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของพนักงาน บริษัทเอกชนในเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร. *วารสารรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา*, 3 (มกราคม 2563)
- Darby, A. (2016). *STUDENTS' MOTIVATION IN ACADEMIC SERVICE- EARNING OVER THE COURSE OF THE SEMESTER*. Retrieved from <https://www.tamtu.edu/profcenter/documents/StudentsMotivationinAcademicS>
- Thaker, C. (2019). *A Study on Factors Affecting Academic Motivation of Graduating Management Students*. Retrieved from <http://www.jream.org/SpecialIssueConference/ICDOMP2019019>